

"אוכלוסיות עניות מושלכות בצד הדרך במאבק על האקלים. יש כשלי שוק"

ריאיון פטריק אודייר, מבעלי בנק לומברד אודייר בשווייץ, הוא נשיא Building Bridges, שמנסה לקבוע סדר יום במימון, חקיקה ותיאום המאבק במשבר האקלים • הוא מרגיש את הצורך בעידים חברתיים ומסביר שהמשבר באירופה הוא הזדמנות שאסור לפוליטיקאים לבזוז

דפנה מאור

כשולדימיר פוטין הורה על פלישה לאוקראינה, הוא לא דמיון בהלומותיו השחורים ביותר איזו השפלה יחטוף הצבא שלו. צבא רוסיה, לשעבר הצבא האדום המהולל, נוגף בפני צבא אוקראינה הקטן. על אותו משקל, אפשר לומר שבשמנהיגי גרמניה חתמו על הסכם אספקת גז עם פוטין לפני יותר מעשור וחצי, הם לא תיארו לעצמם איזו השפלה וכאב כלכלי הם יספגו כשההסכם הזה יתפוצץ להם בפרצוף.

את המעבר מאנרגיה שלא רק שהיא מזהמת, אלא גם מקורה במקרים רבים במשטרים אוטוריטריים, לחלופות בנות-קיימא? "הפרשנות הזאת מקובלת עליי, אבל לא הייתי אומר שהוא עשה טובה לאירופה – המלחמה הרסנית ולא טובה לאף אחד. זה מצער, אבל המצב הראה כמה מהר מדינות האיחוד האירופי יכולות לשנות את מדיניות רכישת האנרגיה שלהן. זה יאיץ את ההשקעה בתשתיות מתחדשות. במובן הזה, הקונפליקט הנוכחי הוא משבר שפוליטיקאים טובים לא צריכים לבזוז – הזדמנות להפחית את התלות באנרגיה מזהמת."

"לא לסבסד את התיקרות האנרגיה"

אודייר נמצא בזמן השיחה במימון האו"ם ב'נווה, שם התקיימה בשבוע שעבר ועידה לקידום פיתוח ויישום השקעות בנות-קיימא. כנס השתתפו נציגי כל-כלות מתעוררות ועניות, כמו גם מפתחות; נציגי האו"ם; עמותות; ושלל גופים פיננסיים בינלאומיים המתמחים במימון ESG (השקעות סביבתיות, חברתיות ואתיות). אודייר מוביל את הכנס כנשיא Building Bridges, יוזמה שהוקמה לפני שלוש שנים במטרה להזרים השקעות לפתרונות במימון הפרטי בתחום ה-ESG בדגש על אקלים, ולקדם חקיקה בנושא. מה אתם מקווים להשיג, בהתחייב שב בזה שיש מודענים שמוענים שכבר עברנו את נקודת האלי חוזר בבלימת משבר האקלים?

החששות הגדולים ביותר של העולם קעת הם משימוש בנשק גרעיני-טקטי – הפרשנים מקפידים להרגיש שנשק כזה לא יחריב יבשת שלמה – על ידי הרוסים שנרחקו לפינה. אבל חששות אחרים כבר מתגשמים ועושים שמות בעולם: משבר אנרגיה, עליות מחירים, חשש מפגיעה בחיי אדם בחורף הקשה, והתפשטות גלי הרף ברחבי תבל. חלק מהם נובעים מהי שלכות מגפת הקורונה, אבל המי תקפה באוקראינה מחמירה אותם. אירופה, עם זאת, התייצבה בחזית אחידה להדהים מול התוקפנות הרוסית, לצדה של אוקראינה. זהו הצד החיובי שמוצא פטריק אודייר, שותף מנהל בכיר בבנק הפרטי לורמברד אודייר בשווייץ, במלחמה.

"מקבלי ההחלטות באירופה התאחדו, והגיעו להבנה בנוגע לתות המופרות של האיחוד במקורות מעטים מדי של אנרגיה, שחושפים אותו לסיכונים בטווח הארוך", אמר אודייר (62), יליד שווייץ, בריאיון זום שנערך עמו בשבוע שעבר.

האם פוטין עשה טובה לאירופה כשדחה אותה להאיץ

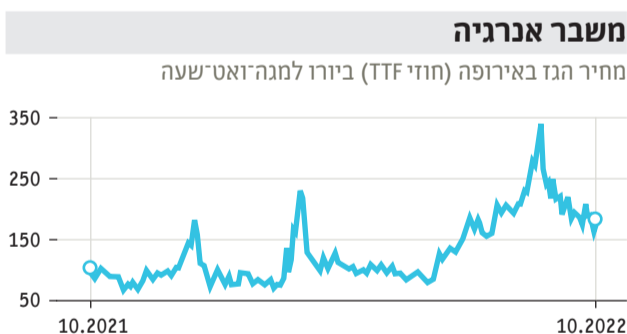
צילום: Lombard Odier

נוושינג – שימוש בקיימות

פטריק אודייר: "המלחמה באוקראינה הראתה כמה מהר מדינות האיחוד יכולות לשנות את רכישת האנרגיה שלהן. זה יאיץ את ההשקעה בתשתיות מתחדשות"

הפגנה בלונדון במחאה על עליית מחירי האנרגיה, באוקטובר. צילום: MAJA SMIEJKOWSKA/רויטרס

לאוכלוסיות המושפעות, לא טובי-סידיות. עלויות הייצוא – העי יצאו האפודים הצהובים להפגין נגד מס על סולר שפוגע בחקיי לאים בפריפריה, ובמדינות עניות משלמים ריביות גבוהות יותר על הלואות למימון תשתיות נקיות. "אגיד את זה בצורה בוטה: יש לנו כשלי שוק בשילוב האוכלו-סיות העניות בשינוי שקורה עכשיו. חלקן מושלכות בצד הדרך. צריך להבין את השינוי החברתי, לתכנן אותו היטב, ולדאוג שגם המגזר הפרטי והציבורי יפעלו בנושא. "דוגמה בולטת היא תמחור: התגובה המקובלת של ממשלות היא לסבסד את התיקרות האנרגיה. אבל זאת דרך שסותרת את המטרה; צרכנים לא ישנו התנהגות אם נדכא את המחיר בצורה מלאכרית, ויצרכו יותר אנרגיה. במקום זאת, צריך שמחיר האנרגיה יישאר גבוה ושהממשלות יעניקו סיוע

בעלה תאנה לגרפת רווחים – וטען שצריך ליעל אותו ולהכניס הרבה יותר מדיניות ממשלתית. מימון, יש מתקפה כמו החוק נגד השקעות ESG בטקסס, שמעני ניש חברות שמחרימות השקעות בגז ובנפט, למשל. האם אתה עדיין טוען שהמגזר הפיננסי יכול להירתם לטובת המאבק בשינוי האקלים?

"כן, באמצעות מוצרים בור-סאיים או השקעות ישירות בחברות שממלאות תפקיד בשינוי האקלים. אין תחום בעולם המתועש שלא יושפע, ולכן חברות צריכות להיבין את האתגרים, או שהן ייקלעו לסיכונים גדולים. ההון כבר נע בכיוון הזה. מה שצריך עכשיו זה להשתמש בפוטנציאל ההון יחד עם יישום פתרונות על ידי המגזר העסקי. התקווה היא שהשבוע נציג פתרונות חדשים, ורעיונות חדשים שניתנים ליישום.

"הוויכוח על ESG שייך לע-בר: צריך לבחון את שינוי המודל העסקי של חברות, ואיך הוא פותר את בעיית הנוקים שחברות כאלה יוצרות. כשעושים זאת, הסיכון לגרינוושינג יורד, וכדי להאיץ את השינוי צריך לאלץ חברות לפרסם נתונים בהתאם לסטנדרטים קשוחים".

– ההסכמים הבינלאומיים בעניין לא מיושמים עדיין" (שירה מייקין ו"ניו יורק טיימס", "מי משלם את המחיר של משבר האקלים?", 3 באוקטובר 2022).

עליית הריבית בעולם בעת מהווה סיכון ניכר למעבר האנרגיה, ובי כלל להשקעות מקיימות. איך מתמודדים עם זה?

"מעבר האנרגיה הוא יקר, ובי טווח הקצר הוא אינפלציוני. יש נזק היקפי. אבל בטווח הארוך זה יעלה הרבה פחות מלשבת בחיבוק ידיים. בנוגע לריביות של הבני-קים המרכזיים, זה מצער שאנחנו בשלב זה במחזור הכלכלי, לפני מיתון פוטנציאלי, בדיוק כשצריך לעשות את המעבר הזה. אבל זה לא תירוץ לעצור את המאמץ ולא לעסוק במשבר הקיומי הזה. כן, זה יהיה יקר יותר. הריבית בשווייץ עכשיו חוזרת לחיובית". אודייר מוסיף בהדגשה: "ריבית שלילית היא לא תמריץ כלכלי בריא".

לומברד אודייר היא חברה משי-פחתית בת 225 שנים, שמנהלת נכסים בשווי 380 מיליארד דולר. אתה אחד משבעה שותפים מנהלים, ובעבר אמרת שהפיי-לוסופיה שלך היא שאם הלקוחות מצליחים, החברה מצליחה. איפה נכנסים כאן עובדים, סביב בה והציבור?

"אנחנו בחזית ההשקעה המ-קיימת. נהפכנו ל-Benefit Corporation ב-2019", אמר אודייר. Benefit Corporation הוא תאגיד שקיבל סיווג מטעם הע-מותה הגלובלית B Lab, שמחייב אותו לעמידה בדרישות חברתיות, סביבתיות וחשבונאיות לטובת הציבור. "היעד והפילוסופיה שלנו היא להרחיק מעבר לרווח כלכלי, ולפעול לטובת האינטרס של החברה בכללותה. לומברד אודייר מאוגדת כשותפות שבה שבעה בעלים-שותפים שמנהלים אותה. אנחנו פועלים כיוזמים, שקרובים לשיקולים של נושאי אנוש ויחסים יותר מאשר תאגיד קפיטליסטי.

"עסקית אנחנו נמנעים מניגוד עניינים מול לקוחותינו – 90% ממקורות ההכנסה שלנו, כל-מר מקור הפרנסה של החברה, הם מניהול כספים של הלקוחות. אנחנו לא משתמשים בהון שלנו לרווח, רק בנכסים של הלקוחות. אם השווקים טובים, כולם מצליי-חים. אם השווקים נופלים, אנחנו גם סובלים. הקורלציה הזאת בין הלקוחות לבין ההצלחה שלנו היא נדירה בעולם הפיננסי".

הדרך לגיהנום שבעת החטאים במקום העבודה –
וכיצד הם מחמירים ככל שעולים בדרגות אקונומיסט 15

TheMarker

עיתון הכלכלה והעסקים של ישראל

www.themarker.com | צילומים: Lombard Odie, Elnur/Shutterstock, אינטל

יום רביעי י"ז בתשרי תשפ"ג 12.10.2022 | שירות לקוחות 03-5121333 | Customer_service@haaretz.co.il

אחרי שנים ארוכות של הזנחה, ההכשרות המקצועיות מתחברות למעסיקים נתנאל גאמס 14

גם המכללות רוצות להרוויח מההיי-טק, ודורשות תקציבים במאות מיליוני שקלים ליאור דטל 5

בגלל עיכוב במינוי: אילן בירן הסיר את מועמדותו, וחברת החשמל תמשיך להתנהל ללא יו"ר ישראל פישר 3

רשת הבשר בלדי בדרכה לבורסה במיזוג עם ספאק, לפי שווי של 1.1 מיליארד שקל יוסף חרש 20

התפלגות שוק האשראי בישראל

1.3 טריליון שקל בנקים | 27 מיליארד שקל אשראי חוץ-בנקאי

262 מיליארד שקל מוסדיים | 34 מיליארד שקל חברות כרטיסי אשראי

מקור נתונים: בנק ישראל והערכת בענף האשראי

איבדו 2 מיליארד שקל בשנה חברות האשראי החוץ-בנקאי כבר הצליחו להיפטר מהשם הרע שיצא להן – ואז הגיעו הצרות

מיכאל רוכוורגר השער האחורי

כבר לא במרכז העניינים של ענקית השבבים שלוש שנים אחרי שנרכשה על ידי אינטל, הבאנה לאבס פיטרה 10% מעובדיה

שגיאה כהן 4

זקוקים לטיפול נמרץ שיעור הרופאים לפני פרישה בישראל הוא אחד הגבוהים ב-OECD, ושיעור החדשים הוא הנמוך בארגון

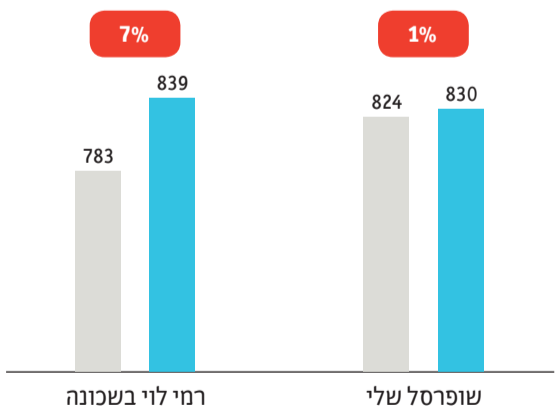
רוני לינדר 8

תדמית הרשת הזולה נסדקת: רמי לוי כבר לא הכי משתלם בעיר

בהשקעה של פורמט הסניפים העירוניים הבטיח רמי לוי מחירים נמוכים ב-15% לפחות משופרסל שלי • אבל כיום, אחרי קפיצה של 7% בשנה, מחיר הסל של רמי לוי בשכונה יישר קו עם המתחרה • מקורבים ללוי: החברה לא עוסקת בנייהול השוטף, אלא רק בהתוויית מדיניות • מחוץ לעיר, רמי לוי שיווק השקמה היא עדיין הזולה מבין הרשתות המוזלות • עדי דברת-מזריץ 2

מחיר סל מוצרים ברשתות שיווק שכונתיות לפני חג סוכות* בשקלים

2021 2022 שינוי

*הסל כולל 70 מוצרים זהים. המחיר נמדד שלושה ימים לפני ערב סוכות מקור: פרייסו (ב-17.9.21 וב-6.10.22)

רמי לוי צילום: אוהד צויגנברג

שומרי הסף חילצו את בכירי טבע

בשבוע שעבר הגיעה לסיומה פשרה בתביעה נגד זרת נגד חברת טבע, בפרישת תיאום מחירים בארה"ב. בחלק מהמחלק תקבל טבע 45 מיליון דולר מהביטוח של הדירקטורים, לאחר שהשופט טת סיגל יעקבי מבית המשפט הכלכלי אישרה את הפשרה עוד לפני סיום ההליכים הפייליים בארה"ב.

בישראל השתרשה פרקטיקה פסולה שבה בתי המי שפט נדרשים לאשר פשרות בתביעות נגזרות בלי שגשש פו לראיות וכלי נטילת אחי ריות אישית של נושאי משרה. גם חברות הביטוח לא יוצאות מופסדות, מאחר שהן מגלגלות את העלויות לחברות, ומי שמי שלם לבסוף הם בעלי המניות.

הסדר הפשרה בטבע ממחיש כי המחיר של בית המשפט הכי לכלי בהגנה על הציבור בתי ביעות נגזרות – מחריף. כדי לבלום את המגמה נדרש תי קון בחוק, שיאתחל את מנגנון התביעות הנגזרות והתכלית שלהן: הרתעת נושאי המשרה.

אפרת נימון ועידו באום הכתבה המלאה בעמ' 10-11

רשות ההגבלים העסקיים האירופית: טבע ניסתה לחסום תחרות לקופקסון יורם גבזון השער האחורי

ריאיון "אוכלוסיות עניות מושלכות בצד הדרך במאבק על האקלים. יש לנו כשלי שוק בשילוב שלהן" דפנה מאור 16